

Türkiye’de İç Göçte Sosyal Ağ Kullanımı Üzerindeki Etkenler

Murat ÇİFTÇİ

muratciftci77@yahoo.com

The Factors Affecting Utilization of Social Network in Internal Migration in Turkey

Abstract

This paper looks at the effects of using for countrymanship as an indicator of social network in Turkish internal migration from 1995 to 2000. Using data from TUIK and applying methods are based on Atkinson regional inequality index and regression analysis. The results of statistical analysis, it is show that there is the positive effect from the finding a job and training in the out-migration by provinces and reason for migration to countrymanship as an indicator of social network in Turkish internal migration from 1995 to 2000.

Key Words : Demography, Statistics, Economics, Sociology, Social Structure.

JEL Classification Codes : J10, C00, C43, A10, A14.

Özet

Bu çalışmada, iç göçte sosyal ağ kullanımını etkileyen etkenler üzerine odaklanılmıştır. Uygulamada kullanılan veriler TÜİK’ ten alınmış olup uygulama yöntemi Atkinson bölgesel eşitsizlik endeksi ve regresyon analizlerine dayanmaktadır. Yapılan istatistik analizler sonucunda, iş arama ve eğitimin Türkiye’de 1995–2000 döneminde gerçekleşen iç göç hareketindeki sosyal ağ göstergesi olarak hemşerilere dayalı olma üzerinde pozitif etkiye sahip olduğu görülmektedir.

Anahtar Sözcükler : Demografi, İstatistik, Ekonomi, Sosyoloji, Sosyal Yapı.

1. Giriş

Göç çalışmalarının tarihsel gelişimi incelendiğinde, aşağı yukarı beş çeyrek yüz yıllık süreçle karşılaşılır. Genel olarak Ravenstein’in 1885 tarihli “Göç Kanunları (Laws of Migration)” başlıklı makalesiyle başlatılan göç literatürünün üç temel aşamada evrildiğini savunmak yanlış olmayacaktır.

- Ravenstein’in 1885 tarihli ilk çalışmasıyla başlayıp 1930’lara kadar başka çalışmaların başlayamaması sebebiyle yarım asırlık dönemde literatüre damgasını vurmasıyla şekillenen ilk dönem, göçün karakterinin tahliline odaklanılan **erken dönem** olarak tanımlanabilir. (Bkz. Ravenstein, 1885; Greenwood, Hunt, 2003, 3)
- Neoklasik iktisat yaklaşımıyla Hicks’in 1930’lardaki göçün bölgesel ücret farklılığına dayandırıldığı tespitiyle başlayan bölgeler arası gelir – iktisadi gelişmişlik farklılıklarının etkisini temel alan (Bkz. Borjas, 2000, 3; Reisinger, 2004, 2) ikinci dönemiyse **orta dönem** olarak tanımlamak mümkündür.
- Massey’in 1970’lerden itibaren geliştirdiği ve 1990’lardan itibaren popülerlik kazanan yazınıyla yön verdiği göçte sosyal ağın etkisini temel alan modern çalışmalarıysa geç dönem olarak tanımlamak yanlış olmayacaktır.

Massey’in yaklaşımında sosyal ağ denildiğinde, modern uluslar arası göç literatüründe ağırlıklı olarak dernek-vakıfların aracılığıyla şekillenen ve hemşeriler arasında risk ve maliyetlerin hafifletilmesinde bir otogüvenlik mekanizması olarak işlev gören, kısacası maddi çıkar ilişkisine dayanan bir ilişki ağı söz konusudur. (Massey, Goldring, Durand, 1994, 1495) Ancak unutulmamalıdır ki sosyal ağ yaklaşımında temel hareket noktası insanlar ve insanlar arası ilişkinin gücüdür. Bu sebeple de hemşericilik, sosyal ağı destekleyen son derece önemli bir kavram olarak karşımıza çıkmaktadır.

Massey’le başlayan ve gelişen sosyal ağlar perspektifli son dönem modern göç literatürü, ağırlıklı olarak uluslar arası göç hareketleri perspektifinde şekillenmiştir. Massey’de ağırlıklı olarak Meksika’dan olmak üzere Latin Amerika’dan ABD’ne göçlerin incelendiği görülmektedir.

Sosyal ağ perspektifli göç analizlerinde iç göçten ziyade uluslar arası göç odaklanılmasını çeşitli sebeplere dayandırmak mümkündür: Uluslar arası göçe dair istatistiksel kayıtların daha sıkı ve düzenli takip edilmesinden, daha büyük coğrafi birimler arası göçün daha kolay tespit edilebilmesine kadar çok sayıda gerekçe gösterilebilir. Bu gerekçelerin etkilerini inkâr etmekse son derece güçtür. Ancak konuyla ilgili sosyolojik bakışın ayrıcalıklı bir öneme sahip olduğunu da unutmamak gerekir.

Sosyolojik bakışla göç tahlilinde aile ölçeği, analizler için yeterli olmayabilir. Örneğin aile fertlerinin kademeli göçü perspektifinden hareket etmek çoğu kez yetersiz kalmaktadır. Çünkü aileler, mevsimlik gidiş gelişler dışında ya da görece sınırlı sayıdaki eğitim amaçlı geçici göç dışında ağırlıklı olarak birlikte göç etmektedirler. Dolayısıyla da mekan kısıdından soyutlanarak aile fertlerinin göçü ekseninde sosyal ağın etkisini tespit etmek, arızı durumlarda aile içi fertlerin kademeli göçünün söz konusu olması sebebiyle son derece güçtür. Göçte sosyal ağın tesiri de bu sebeple daha ziyade hemşerilik ekseninde analiz edilebilmektedir.

Hemşerilik kavramı, bir yanıyla sosyal ağı tespit etmede en temel düzeydeki ilişki birimine işaret ederken diğer yandan kendi içerisinde akrabalılık ilişkilerini de kapsamaktadır. Genelde aralarında yakın kan bağı olan aileler birbirine çok yakın coğrafi birimlerde yaşadığından, belirli bir vilayette yaşayanları temel alarak oluşturulan hemşerilikte aynı zamanda aralarında akrabalık ilişkisi bulunan geniş kitleler de buna dâhil olmaktadır. Hâlbuki salt akrabalılık ilişkisi ekseninde şekillendirilen bir hemşerilik tespitini yapmak, ancak meşakkatli ve yüksek maliyetli alan çalışmaları ile belirli ölçüde tespit olunabilir. Kaldı ki örneklem büyüklüğü ve coğrafi dağılımlar düşünüldüğünde, genel olarak ulus ölçeğinde bir toplumda göçteki akrabalılığa dayalı sosyal ağın tespiti, teorik olarak mümkün ancak alan çalışması kapsam genişliği açısından maliyetin yüksekliği sebebiyle bir hayli güçtür.

Hemşerilik verilerini genel nüfus sayımı sonuçlarına dayanarak tespit etmek mümkündür. Örneğin Türkiye'deki nüfus istatistiklerinde, vilayetlerde yaşayan nüfusun aslen nereli olduğu, bağlı buldukları kütük kayıtları sebebiyle tespit edilebilmektedir. Bu verilere ek olarak, vilayetler arası göç alış-verişleri matrisleri de, iki nüfus sayımı arasında vilayetlerin hangi diğer vilayetlerden ne kadar göç aldığı ve hangi diğer vilayetlere ne kadar göç verdiği mevcuttur. İşte nüfus sayımı sonuçlarına dayanan bu iki temel veri seti sayesinde de göç hareketlerinde gidilen vilayetlerde yaşayan hemşerilere duyarlılığın ne kadar olduğu, eşitsizlik endeks istatistikleri vasıtasıyla tespit edilebilir. Eşitsizlik istatistikleri arasında ise Atkinson endeks yaklaşımı, sosyal fayda düzeyini oransal olarak tespitte teorik alt yapısı itibarıyla imkan verdiği için, ideal istatistiksel yaklaşım olarak kabul edilebilir. Özellikle son yıllarda bu yaklaşım tercih edilerek hazırlanıp yayınlanan çalışmalara da rastlanmaktadır. (Bkz. Çiftçi, 2010a,b)

İç göç hareketinde sosyal ağın etki düzeyini göçte hemşerilere duyarlılık ekseninde tespit ettikten sonra, göçte sosyal ağın oluşumunda göç hareketini doğuran sebeplerin etkisi üzerine odaklanılması da ayrıca öneme sahiptir. Çünkü hangi tür göçlerde varış yerlerindeki hemşerilerden istifade edildiği, varış yerlerinin tespitinde hemşeri varlığının etkili olduğunun tespitiyle birlikte anlamlı göç politikaları oluşturmak da mümkün olabilecektir. Buna göre örneğin eğitim amaçlı göçte hemşerilere duyarlılık yükseliyorsa, barınma vb ihtiyaçların varlığı sebebiyle vilayet dışından gelen öğrenciler

için barınma imkânlarında iyileştirmeye gidilmesi, öğrencilerin yer seçimlerinde hemşeri varlığını giderek daha az düzeyde göz önüne almaları söz konusu olabilir. Keza tayin amaçlı göçlerde de hemşeri duyarlılığı varsa, lojman imkânları gibi çeşitli imkan yaratımına ihtiyaç olduğu sonucu çıkartılarak, sorunun çözümüne yönelik önlemler alınması yoluna gidilebilir.

Göçte sosyal ağ oluşum ve şiddetindeki sebepleri tespit etmek, çok kolay değildir. En ideal olanı, elbette gidilen her vilayete hangi amaçla göç edildiğine göre Atkinson yaklaşımıyla mukayeseli duyarlılık analizine gitmek olarak kabul edilebilir. Ancak buradaki temel sorun, veri setinin buna elverişli olmamasıdır. Tıpkı toplam göç alış – verişlerine göre vilayetler arası matriste olduğu gibi, her bir göç amacına göre bu matrislerin tekrar hazırlanması gerekmektedir. Ancak Türkiye İstatistik Kurumu, bu veri matrisini sadece göç toplamlarına göre vermektedir. Bu sebeple de göç ediş nedenlerine göre duyarlılık mukayesesi yapma imkânı bulunmamaktadır.

Bu teknik sorun karşısında göç edişte sosyal ağ düzeyine etki eden – diğer bir deyişle iç göçte varış yerlerindeki hemşerilere duyarlılık düzeylerini etkileyen göç sebeplerini tespit etmekte regresyon analizinden yararlanmak mümkündür. Kurulacak denklemlerde, vilayetlerden diğer vilayetlere doğru yaşanan göç çıkışlarında “göç verişleri” varış yerlerindeki hemşeri sayılarına duyarlılık düzeyleri ile vilayetlerden göç çıkışlarında göç etme sebeplerinin toplam göç çıkışlarındaki yüzdesel ağırlıkları kullanılabilir. Bu çalışmada gerçekleştirilen regresyon analizlerindeki hareket noktası budur.

2. Veri ve Yöntemler

2.1. Veriler

İstatistiksel uygulamalarda kullanılan illere ait GSYİH ve istihdam verileri, Türkiye’ nin resmi istatistik kurumu olan TÜİK’ in İstanbul Bölge Müdürlüğü’nden sağlanmıştır. Hemşeri sayıları ise yine aynı kurumun 2000 yılı nüfus sayımına dayanarak hazırlanan göç istatistikleri kitabından alınmıştır (DİE, 2005).

2.2. En Küçük Kareler Yöntemiyle Regresyon Analizi

EKK Regresyon analizinin yaygın kullanılan bir ekonometrik yöntem olması sebebiyle, bu yöntem hakkında ayrıntılı bilgi verme ihtiyacı duyulmamıştır. Kurulan regresyon modellerinde; normal dağılıma “istatistiksel anlamlılık” sabit varyansın olması, tanımlama hatasının olmaması test edilmiştir.

2.3. Bölgesel Eşitsizliğe Dayalı Sosyal Refah Ölçüsü Olarak Atkinson Endeksi

Bölgesel eşitsizlik ölçümlerinde pek çok eşitsizlik endeksinden yararlanılmaktadır. Gini katsayısı en çok bilinen ve yaygın olan eşitsizlik ölçüsüdür (Ravallion, 2001, 6; Fedorov, 2002, 447; Moran 2003, 353). Eşitsizlik ölçümünde en eski endeks olan Gini katsayısı ilk kez 1912’ de kullanılmıştır (Sen, 1973). Ancak, Gini endeksi gibi ortalama ya da diğer ölçülerden sapmaya dayanan Dahl’ in endeksi, Nagel’ in endeksi veya entropi veya bilgi teorisine dayanan değişim katsayısı “coefficient of variation”, logaritmil varyans “logarithmic variance”, Theil endeksi veya normatif sosyal refah modellerine dayanan Atkinson endeksi gibi çok sayıda ölçü de mevcuttur (Chakravorty,1996).

Bu endeksler pek çok farklı konu ve disiplin için kullanılmaktadır. Ekonomi disiplini için bölgesel varımlilikte ve fert başına düşen GSYİH’deki eşitsizlikte (Duro, Esteban, 1998; Benito, Ezcurra, 2005; Öztürk, 2005; Ezcurra, et al. 2005; Ezcurra, & Rapún, 2006; Ezcurra, Pascual, 2007; Escurra, Pascual, Rapún, 2007; Gezici, 2007), tarımsal ürün verimliliğinde (Sadras, Bongiovanni, 2004), beşeri sermaye ve eğitim eşitsizliğinde (Siew, Lim, Tang, 2008) ve sermaye stoğu eşitsizliğinde (Lu, 2008) endeksler kullanılmaktadır. Yine varlık ve borçların dağılımları çerçevesinde finasta (Marks, Headey, Wooden, 2005), cinsiyet ve etnik kökene dayanan mesleki ayrımcılık kapsamında sosyolojide (Chagravarty, Silber, 2007), göç yoğunluğundaki bozulma kapsamında demografide (Sweeney, Goldstein, 2005), milliyetçilik kapsamında siyasal partilerde (Jones, Mainwaring, 2003), merkezileşme ölçüsü (Dawkins, 2006) ve işgücünün bölgesel dağılımını (Carlino, Chatterjee, 2002; Heindenreich, 2003) olarak şehir ve bölge planlamada, ülkelerarası enerji yoğunluğundaki eşitsizliğin ölçülmesinde (Alcantara, Duro, 2004) ve hava, su, toprak ve yer altı sularının kirlenmesinde eyaletlerarası eşitsizliğin ölçülmesi kapsamında (Millimet, Slottjet, 2002) çevre biliminde, ABD bezbol ligindeki gizli tehlikelerin karşılaştırmalı dengesinin ölçülmesi (Utt, Fort, 2002) ve dikkat (Schmidt, Berri, 2001) çerçevesinde sporda, suçluların dağılımı çerçevesinde kriminolojide (Oberwittler, 2004), test tekniği olarak istatistikte (Jammalamadaka, Gorla, 2004) ve hatta parazit boylarının dağılım eşitsizliklerinin ölçülmesiyle parazit biliminde (Poulin, Latham, 2002) bile endeksler kullanılmaktadır.

Endekslerin gösterge kabiliyetleri konusunda da tartışmalar mevcut olup bu çerçevede istatistiksel testler yapılmıştır. Örneğin Harvey (2005) Gini katsayısı ile Atkinson endeksi arasında yüksek ilişkinin olduğunu savunurken karşı tez olarak Garcia ve Molina (2001, 2418), en iyi göstergenin Atkinson endeksi olduğunu savunmaktadır. Salas (1997)’ a göre de, standart refah içerikli eşitsizlik endekslerinden birisi olan Atkinson endeksinin performansı son derece tatminkârdır.

Bu çalışmada illerarası eşitsizlik endeksleri içerisinde Atkinson endeksini kullanmayı tercih ettik. Çünkü ilk olarak eşitsizlik ölçümü için etik uygulamaların modern versiyonuna 1970’ te Tony Atkinson tarafından geliştirilen bu endeks öncülük etmektedir (Pedersen, 2004, 34). İkinci olarak Atkinson endeks değeri, aynı refah “fayda” seviyesinin eşit dağılım durumuna göre oluşan mevcut sosyal refah “fayda” kaybıyla bütünleştirildiğinde çok duyarlı bir yoksulluk endeksidir.

Atkinson endeksi;

$$A_{(\Omega)} = 1 - \left[\frac{P_i}{P} \times \left(\sum_{i=1}^n \frac{Y_i/P_i}{\bar{Y}/\bar{P}} \right)^{1-\Omega} \right]^{\frac{1}{1-\Omega}} \quad \text{eğer } \Omega \neq 1 \quad [1]$$

ile formüle edilmektedir. Buna göre “ $A_{(\Omega)}$ ” endeksi, “ Y_i ” i ilindeki fayda sağlayıcı konuyu “gelir vs”, “ \bar{Y} ” Türkiye’deki il başına düşen fayda sağlayıcı konuyu tanımlamaktadır. “ P_i ” i ilindeki nüfusu “veya göçmeni” ve “ \bar{P} ” il veya bölge başına düşen ortalama nüfusu tanımlamaktadır. “ Ω ” ise duyarlılık parametresidir.

Araştırmacılar Ω duyarlılık parametresine verecekleri değerde özgürdürler ve genel de hesaplama kolaylığı ve yüksek duyarlılığın olduğu gerekçesiyle 2 değerini vermektedirler (Öztürk, 2005, 99). Gelir ya da fayda sağlayıcı konu ne ise o değer dağılımı transferinde dolaylı olarak ağırlıklandırma marjinal sosyal verimliliğe dayanır ve Ω duyarlılık parametresiyle kontrol edilir. Bu parametre zenginden çok zengin olmayana fakirden çok fakir olmayana göre yeniden dağılımının mukayeseli duyarlılığını yansıtmaktadır. Daha yüksek Ω değeri, gelir dağılımı transferinin daha düşük olan arka kısımdaki duyarlılığın daha yüksek hissedilmesini sağlar (Spatz, 2006, 109). Yani bir standartlaşmayı sağlayıcı transformasyon gerçekleştirilir. Neticede arka kısımda kalan fakirlerdeki yeniden dağıtım, zenginlere göre ölçeksel bazda daha düşük olacaktır. Bu dönüşümle sosyal fayda düzeyine de ulaşılmaktadır. Buradan hareketle de bölgelerarası eşitsizlikten kaynaklanan sosyal refah “fayda” kaybını da son derece rahat şekilde tespit etmek mümkündür. Hesaplanan Atkinson değeri bölgelerarasındaki eşit olmayan dağılımdan kaynaklanan sosyal refah derecesini tanımlamaktadır. Buna göre örneğin Atkinson endeks değeri 0.15 ise, bölgelerarası eşit dağılım durumunda aynı sosyal refahın “faydanın” $[100*(1-\text{Atkinson})]$ %85’inden aynı düzeyde sağlanacağı anlamını taşımaktadır (Redigor et al. 2003, 963). Dolayısıyla Atkinson endeksi, diğer endekslerin aksine bilim adamları için net şekilde elde edilen sosyal refah “fayda” düzeyini ve

bölgelerarası eşitsizlikten kaynaklanan sosyal refah “fayda” kaybını hesaplama imkânını vermektedir.

3. Uygulama

TÜİK verilerinde, 81 il için diğer illerde doğanların miktarları bulunmaktadır. Elbette gidilecek ilde bulunan gelinen ilde doğanların tümünün daha önce göç eden bireylerden oluşması şartı bulunmamaktadır. Ebeveynlerin görevleri ve hatta gezi amacıyla kısa süreli gidişler sırasında dünyaya gelişler de mümkündür. Ancak yine de genel olarak gidilecek ilde gelinen ilde doğanların önemli bir bölümünün kökenlerinin doğdukları vilayete dayandığı da savunulabilir. Bu çerçevede göçmenlerin göç kararı alışlarında gidilecek ildeki hemşeri sayısını etkileme gücünü, Atkinson endeks değerlerine dayanarak tespit etmek mümkündür.

Bu yaklaşımda her il için Atkinson endeks değeri

$$A_{(\Omega, i)} = 1 - \left[\frac{g_{i \rightarrow j}}{G_i} \times \left(\sum_{j=1}^n \frac{H_j / g_{i \rightarrow j}}{H_{-i} / g_i} \right)^{1-\Omega} \right]^{\frac{1}{1-\Omega}} \quad [2]$$

eğer $\Omega \neq 1$

formülüyle hesaplanacaktır. Bu formülasyonda $A_{(\Omega, i)}$, i ilinden diğer 80 ile göç edenler için Atkinson endeksini; Ω genelde 2 değeri verilen duyarlılık katsayısını; G_i , i ilinden diğer 80 ile göç edenlerin toplam sayısını; H_{-i} , i ilinde doğan ancak i ili dışında ikamet edenlerin toplamını; $g_{i \rightarrow j}$, i ilinden j iline göç eden göçmen sayısını; \overline{H}_{-i} , i ilinde doğup i ili dışındaki 80 ilde ikamet edenler toplamının 80’ e bölünmesiyle bulunan ağırlıksız ortalama değerini; \overline{g}_i , i ilinden diğer illere göç edenlerin ağırlıksız ortalamasını (i ilinden göç edenler toplamının 80’e bölünmesi) temsil etmektedir.

Atkinson endeks değerine bağlı olarak göçmenler için potansiyel sosyal fayda düzeyi ise

$$\text{Potansiyel sosyal fayda}_i = 100 \times (1 - A_{(\Omega, i)}) \quad [3]$$

formülüyle hesaplanacaktır. Potansiyel sosyal faydadan sapma ise

$$P. \text{ sosyal faydadan sapma}_i = 100 - \text{Potansiyel sosyal fayda}_i = 100 \times A_{\Omega, i} \quad [4]$$

formülüyle hesaplanacaktır. Elde edilecek oransa, i ilinden diğer 80 ile göç edenler toplamının, gidilen 80 ildeki hemşeriden %potansiyel sosyal faydadan sapma kadar azıyla aynı potansiyel sosyal faydayı elde edebileceği anlamına gelecektir. Buradan hareketle i ilindeki potansiyel sosyal refah düzeyini, i ilinden diğer illere göç eden göçmenlerin gidilen illerde yaşayan hemşerilerinden elde edebilecekleri potansiyel sosyal faydaya” duyarlılık düzeyi olarak tanımlamak mümkün olacaktır.

Bu yaklaşımla yapılan uygulama sonuçları incelendiğinde, genel olarak göçmenlerin göç kararında hemşeriliğin oldukça etkili olduğu savunulabilir.

Tablo: 1
İBBS’ ye Göre Göçmenlerin Hemşeriliğe Duyarlılık Düzeyleri

İBBS Bölgeleri	Atkinson Hemşerilik Endeksi	Hemşeriden Elde Edilecek Potansiyel Sosyal Fayda Düzeyi %
Kuzeydoğu Anadolu	0.251	74.9
Ortadoğu Anadolu	0.286	71.4
Güneydoğu Anadolu	0.250	75.0
İstanbul	0.245	75.5
Batı Marmara	0.404	59.6
Ege	0.317	68.3
Doğu Marmara	0.229	77.1
Batı Anadolu	0.289	71.1
Akdeniz	0.322	67.8
Orta Anadolu	0.289	71.1
Batı Karadeniz	0.272	72.8
Doğu Karadeniz	0.219	78.1
Türkiye Ortalaması	0.280	72.0

Atkinson hemşerilik endeks değeri Türkiye ağırlıksız ortalaması için 0.280 olarak hesaplanmıştır. Bu endeks değeri, gidilen illerde yaşayan hemşeri sayısı ile uyumlu bir göç çıkışının yaşandığını tanımlamaktadır. Sosyal refah fonksiyonuna dönerek sonuçları somutlaştırmak gerekirse, Türkiye’ de ortalama bir i ilinde, diğer 80 vilayete gerçekleşen göç çıkışı, söz konusu 80 ilde yaşayan i ilinde doğmuş olanların sayılarıyla neredeyse eşit orantıya sahiptir. Her hemşerinin eşit potansiyel sosyal fayda “ekonomik değerler için refah olarak da ifade edebiliriz” düzeyi varsayımı altında; i ilinden göç

çıkışında göçmenlerin hemşerilikten elde edecekleri potansiyel sosyal fayda düzeyi %72' ye ulaşmaktadır. Mutlak “%100” potansiyel sosyal faydadan sapma düzeyi ise sadece %28 ile sınırlıdır (Tablo 1.).

Göçte hemşerilikten en yüksek potansiyel sosyal faydanın elde edildiği İBBS bölgesi %78,1'lik fayda düzeyiyle Doğu Karadeniz Bölgesi'dir. Doğu Karadeniz Bölgesi' ni %77,1'lik düzeyle Doğu Marmara İBBS bölgesi takip etmektedir. Göçte hemşerilikten en düşük potansiyel sosyal faydanın elde edildiği İBBS bölgesi %59,6'lık düzeyle Batı Marmara' dır. Batı Marmara' yı Akdeniz ve Ege Bölgeleri takip etmektedir (Tablo: 2).

Tablo: 2
En düşük ve En Yüksek İlk 5 İl ve 3 Metropol' e Göre Göçmenlerin Hemşeriliğe Duyarlılık Düzeyleri

	Atkinson Hemşerilik Endeksi	Hemşeriden Elde Edilecek Potansiyel Sosyal Fayda Düzeyi %
En yüksek hemşerilik duyarlılığının olduğu ilk 5 il		
Samsun	0.049	95.1
Erzurum	0.099	90.1
Rize	0.135	86.5
Amasya	0.137	86.3
Gümüşhane	0.139	86.1
En düşük hemşerilik duyarlılığının olduğu ilk 5 il		
Tekirdağ	0.545	45.5
Isparta	0.530	47.0
Çorum	0.523	47.7
Hatay	0.493	50.7
Niğde	0.491	50.9
Üç büyük anakent		
Ankara	0.183	81.7
İzmir	0.215	78.5
İstanbul	0.245	75.5

Hemşerilikten elde edilecek potansiyel sosyal fayda düzeylerinin en yüksek ve en düşük düzeyde olduğu ilk beşer ille üç anakent düzey incelendiğinde; en düşük duyarlılığın olduğu ilk beş ilin Tekirdağ, Isparta, Çorum, Hatay ve Niğde olduğu; en yüksek duyarlılığın ise Samsun, Erzurum, Rize, Amasya ve Gümüşhane' de yaşandığı görülmektedir. Üç büyük anakent incelendiğinde ise her ne kadar birbirine yakın düzeylerde gerçekleşse de Ankara'dan diğer illere göçlerde hemşeriliğe duyarlılığın en yüksek seviyede gerçekleştiği sonucuyla karşılaşılmaktadır. Ankara'yı İzmir ve İstanbul izlemektedir.

Genel olarak elde edilen bulgulardan göç kararında gidilecek illerde yaşayan hemşeri sayısının yüksek düzeyde etkili olduğunu, Atkinson hemşerilik endeksi değerlerine dayanarak savunmak mümkündür. Bu sonuçlar, hangi amaçlı göç kararlarında hemşeriliğin hangi yönde etkili olduğunun sorgulanması ihtiyacını doğurmaktadır. Bu çerçevede adimsal “stepwise” regresyon analizi vasıtasıyla uygulamalar gerçekleştirilmiştir. Regresyon uygulamalarında bağımsız “açıklayıcı” değişkenler, iller itibarıyla dokuz göç etme sebebinin toplam göç çıkışlarındaki yüzdesel ağırlığıdır (İş arama bulma, Tayin/ atama, Hanehalkı fertlerinden birine bağımlı göç, Eğitim, Evlilik, Deprem, Güvenlik, Diğer ve Bilinmeyen). Bağımlı değişken ise Atkinson hemşerilik endeksidir.

Uygulama sonucunda elde edilen eşitlikler;

$$A_{\Omega,i} = 0.19679 + 0.0122 \text{ Tayin}_i - 0.0075 \text{ Eğitim}_i + e \quad [5]$$

$$A_{\Omega,i} = 0.3709 + 0.0093 \text{ Tayin}_i - 0.0091 \text{ Eğitim}_i - 0.00552 \text{ İş}_i + e \quad [6]$$

$$A_{\Omega,i} = 0.296 + 0.011 \text{ Tayin}_i - 0.011 \text{ Eğitim}_i - 0.0067 \text{ İş}_i + 0.012 \text{ Evlilik}_i + e \quad [7]$$

$$A_{\Omega,i} = 0.238 + 0.0077 \text{ Tayin}_i - 0.0072 \text{ Eğt}_i - 0.0069 \text{ İş}_i + 0.017 \text{ Evlilik}_i + 0.02 \text{ Güvenlik}_i + e \quad [8]$$

şeklindedir. Denklemler istatistiksel olarak anlamlıdır (t ve F testleri). Dört eşitlikte de sabit varyans varsayımı sağlanmış, bağımsız değişkenler arasında çoklu doğrusal bağlantının olmadığı tespit edilmiş ve modellerde tanımlama hatasının olmadığı sonucuna varılmıştır. Modellerin temsillilik düzeyleri “Belirginlik katsayısı, r^2 ” ilk denklem için %26, ikinci denklem için %31, üçüncü denklem için %36 ve dördüncü denklem için %41 düzeyindedir. Bilindiği gibi bu düzeyler kesit seriler için oldukça iyi temsillilik düzeyini ifade ederler (Ek Tablo: 2.).

Elde edilen eşitlikler tayin, evlilik ve güvenliğin Atkinson hemşerilik endeksini arttırıcı etkisinin olduğunu, iş arama/bulma ve eğitimin ise düşürücü etkiye sahip olduğunu göstermektedir. Daha önce aktarıldığı gibi Atkinson endeksi düştükçe, hemşerilerden elde edilecek potansiyel sosyal fayda düzeyi artmakta; endeksin artışı durumundaysa fayda azalmaktadır. Dolayısıyla bağımsız değişkenlerin hemşerilerden elde edilecek potansiyel sosyal fayda düzeyi üzerindeki etkileri denklemlerdeki işaretlerinin tersi olacaktır. Bu doğrultuda göç edenler içerisinde;

- Tayin, evlilik ve güvenlik amaçlı göç edişlerin “çıkış” ağırlığı arttıkça hemşerililikten elde edilecek potansiyel sosyal fayda düzeyi düşmekte, yani göçmenler hemşeriliğe karşı daha duyarsızlaşmaktadır.
- İş arama / bulma ile eğitim amaçlı göçlerin toplam içindeki ağırlıkları arttıkça ise hemşerililikten elde edilecek potansiyel sosyal fayda düzeyi de yükselmekte, yani göçmenler hemşeriliğe karşı daha duyarlı olmaktadır.

Bu çerçevede, iş ve eğitim amacıyla diğer illere göç edişte gidilecek yerlerdeki hemşeriler, göçmenler tarafından göç kararlarında dikkate alınmaktadır. Tayin, evlilik ya da güvenlik söz konusu olduğundaysa göçmenlerin gidecekleri illerdeki hemşeri miktarına karşı duyarsızlaşmaları görülmektedir.

4. Tartışma ve Sonuç

Türkiye’de 1995–2000 dönemindeki vilayetler arasında iç göç hareketindeki hemşerililiğe duyarlılıkta göç etme sebeplerinin etkisine odaklanılan bu çalışmada şu sonuçlara ulaşılmıştır:

İlk olarak, kamu kuruluşlarınca yönetmeliklere göre yapılan atama ve tayinlerde, gidilen illerdeki hemşeri miktarına karşı duyarsızlığın olduğu görülmüştür. Çünkü bu tür amaçlı göçte bireysel göç etme tercihleri son derece sınırlıdır.

İkinci olarak, güvenlik gibi toplumsal sarsıntılar sebebiyle yaşanan göçte de hemşerililiğe karşı duyarsızlaşma olduğu sonucuna varılmıştır.

Üçüncü olarak, evlilik sebebiyle göçlerde de, evlenilecek kişi esas olduğundan hemşerililiğe karşı duyarsızlaşma yaşanmaktadır.

Dördüncü olarak ilk üç sebebe karşı duyarsızlığa karşılık göç etme sebepleri içerisinde planlı, programlı ve bilinçli olarak gerçekleştirilen iş amaçlı göçte gidilen illerdeki hemşeri düzeyinin göç edilecek yer tercihinde son derece etkili olduğu görülmüştür. Yapılan regresyon uygulamalarında iş amaçlı göçün, toplam göç edenler içerisindeki ağırlığının artması durumunda gidilen yerlerdeki hemşeri sayısına karşı duyarlılık düzeyinin de yükseldiği ekonometrik olarak tespit edilmiştir.

Beşinci olarak eğitim amaçlı göç kararında da gidilecek ildeki hemşeri miktarına duyarlılığın arttığı, diğer bir deyişle eğitim amacıyla göçlerde hemşerilerin çok olduğu yerlere doğru mukayeseli olarak göçün tercih edildiği sonucuyla karşılaşılmaktadır.

Kaynakça

- Alcantara, Vicent, Juan Antonio Duro (2004), “Inequality of energy intensities across OECD countries: a note”, *Energy Policy*, 32: 1257–1260.
- Azzoni, Carlos R. (2001), “Economic Growth and Regional Inequality in Brazil”, *The Annals of Regional Science*, 35: 133–152.
- Benito, J.M. & R. Ezcurra (2005), “Spatial Disparities in Productivity and Industry Mix: The Case of the European Regions”, *European Urban and Regional Studies*, 12: 177-194.
- Borjas, G.J. (2000), “Economics of Migration”, *International Encyclopedia of the Social and Behavioral Sciences*, Section No. 3.4, Article No. 38.
- Canaleta, C.G., P.P. Arzo, M.R. Ga’rate (2004), “Regional Economic Disparities and Decentralisation”, *Urban Studies*, 41(1): 71–94.
- Carlino, G. & S. Chatterjee (2002), “Employment Deconcentration: A New Perspective of America’s Postwar Urban Evolution”, *Journal of Regional Science*, 42(2): 455-475.
- Chakravarty, S. (1996), “A Measurement of Spatial Disparity: The Case of Income Inequality”, *Urban Studies*, 33(9): 1671–1686.
- Chakravarty, S.R. & J. Silber (2007), “A generalized index of employment segregation”, *Mathematical Social Sciences*, 53: 185–195.
- Çiftçi, Murat (2010a), “İç Göçte GSYİH Bileşenleri Olarak Çekici Faktör Kademelenmesi: Atkinson Bölgesel Eşitsizlik Endeksiyle 1995–2000 Dönemi İçin Bir İstatistiksel Uygulama”, *International Journal of Human Sciences – Uluslar arası İnsan Bilimleri Dergisi*, 7 (1): 1385–1406.
- Çiftçi, Murat (2010b), “1995–2000 Dönemi İç Göç Hareketlerinde Emegın Varış Yerlerindeki Çekim Türlerine Göre Mukayeseli Duyarlılık Düzeyleri”, *Çalışma ve Toplum*, 24: 277–292.
- Dawkins, Casey (2006), “The Spatial Pattern of Black–White Segregation in US Metropolitan Areas: An Exploratory Analysis”, *Urban Studies*, 43, (11): 1943–1969.
- D.İ.E. (2005), *Genel Nüfus Sayımı – 2000 Göç İstatistikleri*, Ankara.
- Downey, L. (2007), “US Metropolitan-area Variation in Environmental Inequality Outcomes”, *Urban Studies*, 44(5/6), 953–977.
- Drennan, M.P. (2005), “Possible Sources of Wage Divergence among Metropolitan Areas of the United States”, *Urban Studies*, 42(9): 1609–1620.
- Duro, J.A. & J. Esteban (1998), “Factor decomposition of cross-country income inequality, 1960–1990”, *Economics Letters*, 60: 269–275.

- Erkal, Mustafa E. (1994), *İktisadi Kalkınmanın Kültür Temelleri*, 4. bs. İstanbul: Der Yayınları.
- Erkal, Mustafa E. (1995), *Sosyoloji – Toplum Bilim*, 6. bs. İstanbul: Der Yayınları.
- Ezcurra, R. & P. Pascual (2007), “Regional Polarisation and National Development in the European Union”, *Urban Studies*, 44 (1): 99–122.
- Ezcurra, R. & M. Rapún (2006), “Regional Disparities and National Development Revisited: The Case of Western Europe”, *European Urban and Regional Studies*, 13 (4), 355–369.
- Ezcurra, R., P. Pascual, M. Rapun (2007), “Spatial Inequality In Productivity In The European Union: Sectoral And Regional Factors”, *International Regional Science Review*, 30(4): 384–407.
- Ezcurra, R., C. Gil, P. Pascual, M. Rapún (2005), “Inequality, Polarisation and Regional Mobility in the European Union”, *Urban Studies*, 42 (7), 1057-1076.
- Fanning Madden, J. (2003), “The Changing Spatial Concentration of Income and Poverty among Suburbs of Large US Metropolitan Areas”, *Urban Studies*, 40(3): 481–503.
- Fedorov, Leonid (2002), “Regional Inequality and Regional Polarization in Russia, 1990–99”, *World Development*, 30 (3): 443–456.
- García, I. & J.A. Molina (2001), “The Effects of Region on the Welfare and Monetary Income of Spanish Families”, *Urban Studies*, 38(13): 2415-2424.
- Gezici, F. (2007), “Türkiye’ nin Bölgelerarası Gelişmişlik Farkları ve Bölgesel Politikalarının Yeni Yaklaşımlar Çerçevesinde Değerlendirilmesi”, *Bölge Biliminde Yeni Yaklaşımlar – Bildiriler Kitabı*, 12. Ulusal Bölge Bilimi / Bölge Planlama Kongresi, İstanbul: Bölge Bilim Türk Milli Komitesi, İTÜ, DPT, 269–278.
- Gordon, I. & V. Monastiriotis (2006), “Urban Size, Spatial Segregation and Inequality in Educational Outcomes”, *Urban Studies*, 43 (1): 213–236.
- Grant, O.W. (2002), *Productivity In German Agriculture: Estimates Of Agricultural Productivity From Regional Accounts For 21 German Regions: 1880/4, 1893/7 And 1905/9*, Discussion Papers in Economic and Social History, 47, Oxford: University of Oxford.
- Greenwood, M.J. & L.H. Gary (2003), “The Early History of Migration Research”, *International Regional Science Review*, 26 (1): 3–37.
- Harvey, J. (2005), “A note on the ‘natural rate of subjective inequality’ hypothesis and the approximate relationship between the Gini coefficient and the Atkinson index”, *Journal of Public Economics*, 89: 1021–1025.

- Heindenreich, M. (2003), “Regional Inequalities in the Enlarged Europe”, *Journal of European Social Policy*, 13: 313-333.
- Hoyos, R.E. (2007), *Accounting for Mexican Income Inequality during the 1990s*, *World Bank Working Paper*, WPS 4224, Washington D.C.: World Bank.
- Jammalamadaka, S.R. & M.N. Gorla (2004), A test of goodness-of-fit based on Gini’s index of spacings, *Statistics & Probability Letters*, 68: 177–187.
- Jones, Mark P. & Scott Mainwaring (2003), “The Nationalization Of Parties And Party Systems An Empirical Measure and an Application to the Americas”, *Party Politics*, 9 (2): 139–166.
- Juarez, J.P. (2000), “Analysis of Interregional Labor Migration in Spain Using Gross Flows”, *Journal of Regional Science*, 40(2): 377-399.
- Lopez-Alonso, M. (2007), “Growth with Inequality: Living Standards in Mexico, 1850–1950”, *Journal of Latin America Studies*, 39: 81–105.
- Lu, D. (2008), “China’s Regional Income Disparity - An Alternative Way to think of the Sources and Causes”, *Economics of Transition*, 16 (1): 31–58.
- Macinko, J.A., L. Shi, B. Starfield (2004), “Wage inequality, the health system, and infant mortality in wealthy industrialized countries, 1970–1996”, *Social Science & Medicine*, 58: 279–292.
- Marks, Gary N., Bruce Headey & Mark Wooden (2005), “Household Wealth in Australia: Its Components, Distribution and Correlates”, *Journal of Sociology*, 41 (1): 47–68.
- Massey, D.S., L. Goldring, J. Durand (1994), “Continuities in Transnational Migration: An Analysis of Nineteen Mexican Communities”, *American Journal of Sociology*, 99 (6): 1492-1533.
- Millimet, Daniel M. & Daniel Slottje (2002), “Environmental Compliance Costs and the Distribution of Emissions in the U.S.”, *Journal of Regional Science*, 42 (1): 87 – 105.
- Moran, T.P. (2003), “On the Theoretical and Methodological Context of Cross-National Inequality Data”, *International Sociology*, 18(2): 351-378.
- Morand, O.F. (2004), “Inequality, mobility, and the transmission of ability”, *Journal of Macroeconomics*, 26: 533–545.
- Morgan D.R. & P. Mareschal (1999), “Central-City / Suburban Inequality and Metropolitan Political Fragmentation”, *Urban Affairs Review*, 34(4): 578-595.
- Nel, P. (2003), “Income Inequality, Economic Growth, and Political Instability in Sub-Saharan Africa”, *Journal of Modern African Studies*, 41(4): 611–639.

- Oberwittler, Dietrich (2004), “Disorganization Juvenile Offending: The Role of Subcultural Values and Social A Multilevel Analysis of Neighbourhood Contextual Effects on Serious”, *European Journal of Criminology*, 1 (2): 201-235.
- Öztürk, L. (2005), “Bölgelerarası Gelir Eşitsizliği: İstatistikî Bölge Birimleri Sınıflandırması’na (İBBS) Göre Eşitsizlik İndeksleri İle Bir Analiz, 1965–2001”, *Akdeniz İ.İ.B.F. Dergisi* 10: 95–110.
- Pedersen, A.W. (2004), “Measurement Inequality as Relative Deprivation: A Sociological Approach to Inequality”, *Acta Sociologica*, 47: 31-49.
- Poulin, R. & A.D.M. Latham (2002), “Inequalities in size and intensitydependent growth in a mermithid nematode parasitic in beach hoppers”, *Journal of Helminthology*, 76: 65–70.
- Ravallion, Martin (2001), “Growth, Inequality and Poverty: Looking Beyond the Averages”, Washington, DC: *World Bank Policy Research Working Paper*, 2558.
- Ravenstein, E.G. (1885), “The Laws of Migration”, *Journal of the Statistical Society of London*, 48 (2): 167-235.
- Regidor, Enrique, M. Elisa Calle, Pedro Navarro, Vicente Dominguez (2003), “Trends in the Association between Average Income, Poverty and Income Inequality and Life Expectancy in Spain”, *Social Science & Medicine* 56: 961–971.
- Reisinger, M.E. (2004), *U.S. Internal Migration as a Response to hthe Economic Restructuring of LocalLabor Market Areas’Economies 1985–1990*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Indiana University, Indiana.
- Relish, M. (1997), “It’s not all education: Network measures as sources of cultural competency”, *Poetics*, 25: 121-139.
- Sadras, V. & R. Bongiovanni (2004), “Use of Lorenz curves and Gini coefficients to assess yield inequality within paddocks”, *Field Crops Research*, 90: 303–310.
- Salas, R. (1997), “Welfare-consistent inequality indices in changing populations: The marginal population replication axiom A note”, *Journal of Public Economics*, 67: 145–150.
- Schmidt, Martin B. & David J. Berri (2001), “Competitive Balance and Attendance: The Case of Major League Baseball”, *Journal of Sports Economics*, 2 (2): 145–167.
- Schor, S.M., R. Artes, V.C. Bomfim (2003), “Determinants Of Spatial Distribution Of Street People In The City Of São Paulo”, *Urban Affairs Review*, 38(4): 592-602.
- Sen, A.K. (1973), *On Economic Inequality*, Oxford, etc: Oxford University Press.
- Siew, A., K. Lim, K.K. Tang (2008), “Human Capital Inequality and the Kuznets Curve”, *The Developing Economies*, XLVI (1): 26–51.

Spatz, Julius (2006), *Poverty and Inequality in the Era of Structural Reforms: The Case of Bolivia*, Berlin: Springer Verlag.

Sweeney, S.H. & H. Goldstein (2005), “Accounting for migration in regional occupational employment projections”, *The Annals of Regional Science*, 39: 297–316.

Utt, Joshua & Rodney Fort (2002), “Pitfalls to Measuring Competitive Balance With Gini Coefficients”, *Journal of Sports Economics*, 3 (4): 367–373.

Vemuri, A.W. & R. Costanza (2006), “The role of human, social, built, and natural capital in explaining life satisfaction at the country level: Toward a National Well-Being Index (NWI)”, *Ecological Economics*, 58: 119–133.

EKLER

Ek Tablo: 1

Atkinson Hemşerilik Endeksi İle Göç Ediş Sebeplerinin Toplam Gidişlerde Yüzdesele Ağırlıkları (Regresyon Uygulaması Verileri)

	Bağımlı değişken: Atkinson hemş. endeksi	Bağımsız değişkenler (Yüzde olarak)								
		İş arama bulma	Tayin/ atama	Hanehalkı fertlerinden birine bağımlı göç	Eğitim	Evlilik	Deprem	Güvenlik	Diğer	Bilinmeyen
Adana	0.1482	19.87	12.23	24.17	15.03	7.04	2.83	0.53	17.01	1.29
Adıyaman	0.3364	28.71	10.78	27.19	9.76	6.37	0.59	0.43	14.03	2.14
Afyon	0.2239	22.90	14.35	24.16	12.57	8.86	2.36	0.24	13.28	1.28
Ağrı	0.2235	29.51	12.27	30.25	4.19	7.34	0.04	1.40	13.56	1.43
Amasya	0.2062	21.98	16.39	26.35	11.33	9.54	0.16	0.23	12.80	1.23
Ankara	0.1370	13.98	21.90	24.14	12.24	5.88	0.12	0.28	20.34	1.11
Antalya	0.1828	18.41	10.43	24.32	17.78	5.20	0.14	0.33	22.20	1.19
Artvin	0.2751	21.25	15.98	29.29	11.91	7.70	0.15	0.33	12.98	1.18
Aydın	0.2308	20.24	12.55	22.61	18.48	8.40	0.12	0.29	16.05	1.25
Balıkesir	0.2566	19.83	17.10	23.19	15.98	7.16	0.22	0.27	15.21	1.04
Bilecik	0.4115	18.18	15.39	27.42	11.93	8.31	0.64	0.32	16.75	1.06
Bingöl	0.4401	19.30	17.57	28.67	7.15	5.81	0.11	5.46	14.38	1.56
Bitlis	0.3628	21.00	15.11	33.49	5.23	7.41	0.10	2.23	13.84	1.59
Bolu	0.4202	15.43	12.94	21.77	10.59	7.13	19.22	0.25	11.46	1.19
Burdur	0.2213	21.81	16.55	23.65	14.47	7.81	0.06	0.23	13.89	1.51
Bursa	0.2986	15.17	12.69	22.98	17.05	7.16	2.65	0.39	20.68	1.23
Çanakkale	0.3709	15.50	19.32	23.51	16.04	6.94	0.21	0.41	17.05	1.02
Çankırı	0.3495	20.71	14.72	26.64	8.48	11.48	0.84	0.16	15.74	1.24
Çorum	0.2198	28.17	9.32	26.24	11.46	11.03	0.11	0.25	12.12	1.30
Denizli	0.2696	16.53	16.15	21.29	19.78	7.05	0.44	0.32	17.05	1.40
Diyarbakır	0.2182	25.58	16.10	31.93	4.96	4.31	0.03	2.23	13.58	1.28
Edirne	0.4015	22.31	17.40	25.99	11.48	7.08	0.09	0.36	14.39	0.91
Elazığ	0.3004	16.31	21.89	29.15	10.13	7.47	0.09	0.58	13.10	1.28
Erzincan	0.5234	14.94	20.28	30.70	9.39	7.67	1.59	1.04	13.20	1.19
Erzurum	0.2362	21.25	15.82	32.31	7.85	7.76	0.16	0.58	13.02	1.24
Eskişehir	0.2036	15.72	17.47	23.35	16.70	7.58	0.45	0.21	17.46	1.07
Gaziantep	0.2209	19.66	14.32	26.01	12.86	7.57	0.06	0.39	17.60	1.54
Giresun	0.3917	23.66	10.47	22.85	14.31	12.71	0.10	0.23	14.30	1.38
Gümüşhane	0.3433	20.71	13.29	31.30	11.23	10.59	0.06	0.20	11.49	1.13
Hakkari	0.4645	11.80	24.16	27.17	5.99	2.97	0.02	8.60	18.10	1.18
Hatay	0.0989	21.37	12.65	24.48	17.22	6.43	0.09	0.40	16.11	1.26
Isparta	0.2028	18.80	17.39	23.75	15.55	7.77	0.20	0.28	15.10	1.17
Mersin	0.1679	20.49	11.09	24.81	18.77	6.56	0.14	0.46	16.34	1.33
İstanbul	0.2132	12.86	9.11	23.23	8.90	5.09	8.83	0.57	30.00	1.40
İzmir	0.1387	15.98	15.23	23.09	15.90	6.21	0.42	0.44	21.56	1.17
Kars	0.2794	22.93	14.53	31.95	6.51	8.08	0.08	0.96	13.50	1.47

Kastamonu	0.4927	23.53	13.06	26.54	9.56	11.55	0.06	0.29	14.30	1.11
Kayseri	0.2746	18.93	15.30	24.97	14.71	8.64	0.06	0.36	15.85	1.19
Kırklareli	0.5296	16.11	17.06	26.72	12.54	8.81	0.21	0.40	17.11	1.04
Kırşehir	0.2451	22.30	12.20	27.77	13.39	10.90	0.06	0.24	12.00	1.14
Kocaeli	0.2150	9.18	9.01	18.55	7.76	5.81	35.28	0.27	13.26	0.87
Konya	0.2508	18.27	16.56	24.76	13.90	8.77	0.04	0.25	16.15	1.29
Kütahya	0.2231	22.15	15.05	25.99	13.55	7.19	0.03	0.14	14.93	0.97
Malatya	0.3315	18.06	18.51	27.82	12.42	8.50	0.08	0.33	12.88	1.41
Manisa	0.2443	20.91	11.95	23.78	15.11	8.61	0.08	0.36	17.83	1.37
Kahramanmaraş	0.2337	25.44	13.82	23.99	13.18	9.03	0.03	0.45	12.55	1.51
Mardin	0.2919	29.12	11.10	32.31	5.62	4.98	0.05	2.86	12.12	1.85
Muğla	0.2515	19.05	13.35	21.78	17.85	5.56	0.20	0.37	20.60	1.24
Muş	0.2404	23.66	13.25	31.52	6.73	7.27	0.11	3.05	12.85	1.57
Nevşehir	0.2563	20.02	13.04	28.02	14.30	9.41	0.01	0.30	13.66	1.23
Niğde	0.2394	23.42	15.03	24.99	10.15	10.31	0.04	0.31	14.23	1.53
Ordu	0.1768	31.68	7.24	24.02	11.38	11.16	0.08	0.20	12.87	1.36
Rize	0.3528	19.93	11.71	27.14	12.86	10.80	0.20	0.43	15.37	1.55
Sakarya	0.3481	11.30	8.31	17.46	7.67	8.55	34.67	0.27	10.84	0.94
Samsun	0.2103	27.06	11.72	24.44	12.40	9.31	0.08	0.25	13.54	1.19
Siirt	0.3793	23.42	14.12	34.46	3.35	5.74	0.05	3.95	13.57	1.33
Sinop	0.3342	28.68	8.83	28.86	8.94	10.85	0.06	0.23	12.31	1.24
Sivas	0.3512	22.98	13.08	28.43	11.17	10.09	0.05	0.32	12.68	1.20
Tekirdağ	0.4727	16.43	14.97	25.81	13.76	7.83	0.90	0.53	18.90	0.86
Tokat	0.1540	28.85	9.23	28.60	9.69	9.87	0.09	0.24	12.34	1.09
Trabzon	0.3978	20.71	14.44	23.44	14.47	10.92	0.10	0.30	14.36	1.26
Tunceli	0.4911	15.24	22.02	26.95	9.97	4.84	0.10	5.52	14.21	1.15
Şanlıurfa	0.2783	31.17	9.25	32.46	5.67	4.29	0.05	0.60	14.59	1.94
Uşak	0.2567	20.55	12.76	25.70	16.48	6.67	0.05	0.28	16.11	1.39
Van	0.1352	30.09	13.54	30.77	5.51	4.81	0.09	1.41	12.21	1.58
Yozgat	0.1819	25.86	11.46	28.43	9.10	11.87	0.06	0.20	11.87	1.15
Zonguldak	0.0487	28.48	8.27	27.87	11.71	8.05	0.37	0.20	14.14	0.90
Aksaray	0.1642	21.87	14.14	26.48	12.09	10.93	0.05	0.23	12.87	1.34
Bayburt	0.4143	19.34	14.03	33.85	8.26	10.12	0.07	0.38	12.62	1.33
Karaman	0.1849	19.14	13.69	25.36	15.19	9.34	0.02	0.22	15.53	1.50
Kırıkkale	0.1900	19.03	14.47	29.64	10.52	11.69	0.06	0.25	13.40	0.93
Batman	0.1963	28.42	11.02	33.28	5.85	5.36	0.05	1.89	12.75	1.38
Şırnak	0.5445	16.83	24.10	25.97	4.23	2.47	0.03	5.33	19.37	1.67
Bartın	0.1861	31.45	9.46	28.44	7.70	9.18	0.08	0.27	12.37	1.05
Ardahan	0.2904	24.82	12.34	31.47	6.91	9.64	0.13	0.65	12.60	1.42
İğdır	0.4121	20.63	16.87	26.91	8.44	8.10	0.11	1.37	15.76	1.80
Yalova	0.2466	9.91	5.83	15.27	7.20	5.46	44.78	0.36	10.40	0.79
Karabük	0.1712	22.62	10.62	27.18	14.38	9.92	0.29	0.23	13.60	1.16
Kilis	0.3093	25.06	10.51	25.50	9.88	11.99	0.09	0.42	14.87	1.68
Osmaniye	0.2318	25.14	12.22	21.95	16.26	9.95	0.05	0.27	12.44	1.71
Düzce	0.2893	14.33	7.40	17.68	9.84	9.88	27.21	0.21	12.38	1.06

Ek Tablo: 2
EKK Regresyon Analizi Sonuçları

		Bağımlı Değişken (ATKINSON ENDEKSİ)			
Sabit katsayı, Bağımsız değişkenleri, Standartize beta katsayıları	Sabit	0.19679	0.37091	0.29579	0.23827
		(3.982;0.000)	(4.404;0.000)	(3.390;0.001)	(2.709;0.008)
	Tayin/Atama	0.01221	0.00935	0.01107	0.00769
	T ist;prob.	(4.397;0.000)	(3.207;0.002)	(3.799;0.000)	(2.437;0.017)
	Std Beta	0.42898	0.32872	0.38897	0.27020
	VIF	1.00024	1.17906	1.25204	1.56110
	Eğitim	-0.00750	-0.00913	-0.01084	-0.00715
	T ist;prob.	(-2.850;0.006)	(-3.472;0.001)	(-4.100;0.000)	(-2.396;0.019)
	Std Beta	-0.27805	-0.33814	-0.40151	-0.26504
	VIF	1.00024	1.06445	1.14519	1.55330
	İş arama/bulma		-0.00552	-0.00674	-0.00688
	T ist;prob.		(-2.511;0.014)	(-3.079;0.000)	(-3.236;0.002)
	Std Beta		-0.26470	-0.32304	-0.32941
	VIF		1.24634	1.31475	1.31564
	Evlilik			0.01194	0.01748
	T ist;prob.			(2.437;0.000)	(3.311;0.001)
	Std Beta			0.24827	0.36357
	VIF			1.23918	1.53046
	Güvenlik				0.02401
	T ist;prob.				(2.407;0.019)
	Std Beta				0.32531
	VIF				2.31879
	N=81				
	R2		0.258	0.314	0.364
Adj_R2		0.239	0.287	0.330	0.370
F	Stat.	13.536	11.741	10.856	10.392
	Prob.	0.000	0.000	0.000	0.000
Ramsey-Reset Tanımlama Hatası Testi:					
	F-stat.	0.494	0.194659	0.36053	1.414393
	Prob. (3,"75,74,73,72")	0.688	0.8997	0.7817	0.2456
Heteroskedastisite Testleri:					
Breusch-Pagan-Godfrey					
	F-stat.	1.560	1.102	1.941	1.964
	Prob. (2,78;3,77;4,76;5,75)	0.217	0.354	0.112	0.094
Harvey					
	F-stat.	1.463	0.822	1.360	0.909
	Prob. (2,78;3,77;4,76;5,75)	0.238	0.486	0.256	0.480
Glejser					
	F-stat.	1.989	1.221	1.701	1.738
	Prob. (2,78;3,77;4,76;5,75)	0.144	0.308	0.159	0.136
(t istatistik değeri; anlamlılık düzeyi)					

